

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ**

Кафедра економіки та економічної теорії

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

**АНАЛІЗ КОНКУРЕНЦІЇ ДОЛАР-ЄВРО В
ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Виконала:
Студентка групи ЕУБ-31
Фабинюк Іванна
Керівник:
професор, д.е.н.
Длугопольський О.В.

Тернопіль – 2024

ПЛАН

Вступ

Розділ 1. Походження та розвиток долара та євро як світових валют: теоретичні підходи.

Розділ 2. Аналіз конкуренції між долларом та євро в світі.

Розділ 3. Вплив конкуренції доллар-євро на глобальну економіку.

Висновки

Список використаних джерел

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Походження та розвиток долара та євро як світових валют: теоретичні підходи.....	6
Розділ 2. Аналіз конкуренції між долларом та євро в світі.....	12
Розділ 3. Вплив конкуренції доллар-євро на глобальну економіку.....	17
Висновки.....	21
Список використаних джерел.....	23

ВСТУП

У глобальній економіці долар і євро відіграють ключову роль як дві основні резервні валюти. Аналіз конкуренції між цими валютами важливий для розуміння їх впливу на міжнародну торгівлю, фінансові ринки та глобальну макроекономічну стабільність.

Долар США та євро – дві найважливіші валюти світу. Їх конкуренція має значний вплив на міжнародну торгівлю, інвестиції, курси валют та економічне зростання.

Конкуренція між долларом та євро в глобальній економіці визначає динаміку світових фінансових ринків та впливає на розвиток економічних відносин між країнами. Ці дві валюти виступають у ролі ключових гравців, кожен з яких намагається зберегти або зайняти перевагу на міжнародній арені. Зростаюча конкуренція між долларом, відомим своєю стабільністю та ліквідністю, і євро, що представляє значну економічну потужність Європейського союзу, викликає не лише зростання торгівельних операцій, а й появу нових фінансових інструментів та стратегій інвестування.

У вітчизняній та зарубіжній науковій літературі недостатньо повно досліджено теоретичні, методологічні та практичні основні питання глобальної валютної інтеграції. Варто згадати П. Кауфмана, П. Кенена, Р. Маккелі, Р. А. Манделла, О. В. Буторіну, Т. Д. Валову та А. Н. Красавіну. Серед українських дослідників у цьому питанні заслуговують на увагу С. Я. Боринець, А. С. Гальчинський, З. О. Луцишин, О. В. Плотніков, О. І. Рогач та А. С. Філіпенко.

Метою роботи є аналіз конкуренції долара і євро в глобальній економіці, розкриття взаємозв'язку, впливу та конкурентної динаміки між двома основними світовими валютами – долларом США і євро – на міжнародні фінансові ринки, кореляційно-регресійні показники країн та глобальну економічну стабільність.

Об'єктом дослідження є дослідження конкуренції між доларом і євро у глобальній економіці, роль кожної валюти в міжнародній торгівлі, економічні чинники, які впливають на стабільність, а також можливі наслідки для світової економіки в результаті змін в цій конкуренції.

Предметом дослідження курсової роботи є динаміка та фактори впливу конкуренції між доларом та євро в світі.

РОЗДІЛ 1

ПОХОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДОЛАРА ТА ЄВРО ЯК СВІТОВИХ ВАЛЮТ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ

У галузі економіки, при вивченні статусу резервних валют у світовій валютній системі, можна виділити два підходи. Перший - це функціональний або загальноекономічний підхід, який зосереджується на об'єктивних функціональних характеристиках резервних валют. Цей підхід почав розвиватися за часів Бреттон-Вудської валютної системи, коли долар США був призначений офіційним резервним засобом. Другий підхід - капіталістичний - розглядає роль резервних валют у контексті сучасних світових економічних відносин, особливо після світової фінансової кризи 2008–2009 рр. Згідно з цим підходом, резервні валюти виступають як стерилізатори незабезпеченої грошової маси, що забезпечує тривале існування віртуальної економіки. Центром цієї дискусії є США та їхній долар – головна світова валюта і резервна валюта, яка не має реального підґрунтя.[4, с. 30-36]

Валютою США та кількох інших країн є американський долар, який має значну роль у глобальній економіці. Його статус закріпив спеціальний закон про карбування монет, прийнятий у 1792 році. [6] У 1900 році золотий стандарт прив'язав долар США до золота, при цьому 1 долар США дорівнював 1,505 грамам золота. Однак через зростання інфляції в США та девальвацію інших валют у 1971 р. президент Річард Ніксон анулював прив'язку долара до золота. Це призвело до встановлення нової системи плаваючих валютних курсів, а в 1976 році була остаточно затверджена Ямайська валютна система.

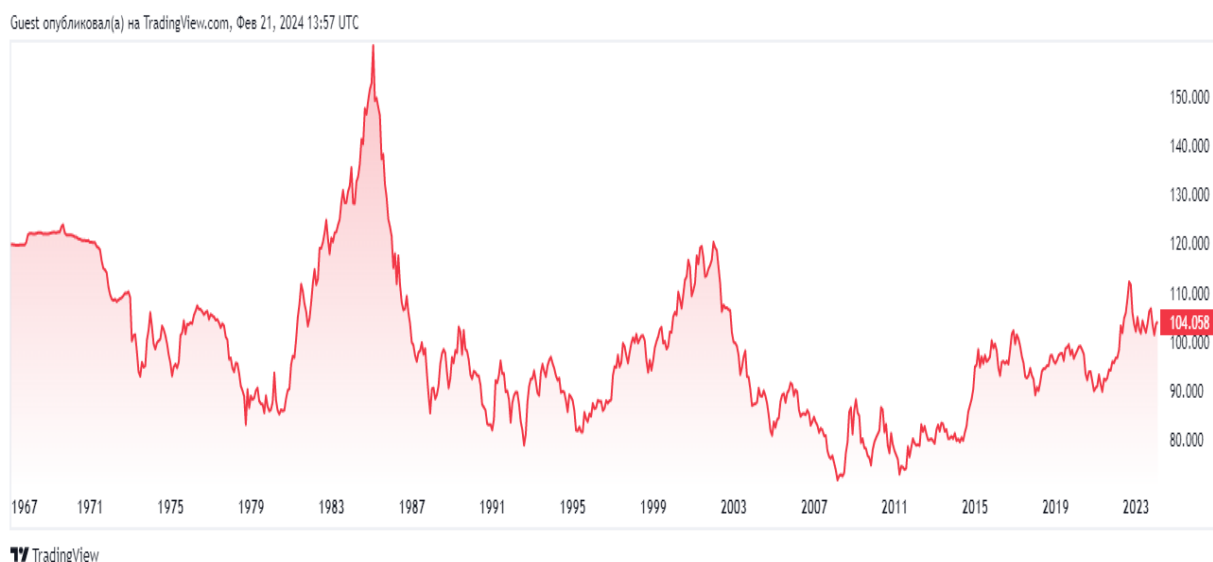
Сучасна система плаваючого обмінного курсу виникла в умовах, подібних до тих, що маємо сьогодні: висока інфляція, значні коливання цін на сировину та геополітична напруженість. Великий рівень інфляції тривав у розвинених економіках до початку 1980-х років.[14]. Пізніше ціни в США почали поступово стабілізуватися. Американський та світовий ринки капіталу розвивалися, глибше вплітаючи глобальні торговельні зв'язки. Це остаточно

зміцнило долар як домінуючу світову валюту. У той же час розвалилася Радянська імперія, що сприяло загальній світовій економічній інтеграції, що також підсилювало американську валюту.

На даний момент, американський долар є головною резервною валютою у світі. Політика США та її валютна політика мають великий вплив на глобальну економіку. Ціни на нафту, золото, промислові метали та сільськогосподарську сировину на світових ринках визначаються у доларах.

Фактори, що впливають на коливання курсу долара, включають рівень інфляції у США. Наприклад, при зростанні інфляції у Сполучених Штатах, Федеральна резервна система, яка є Центральним банком країни, може підвищити відсоткові ставки для стримування цін на товари. Підвищення відсоткових ставок привертає іноземні інвестиції та збільшує попит на долар, що в результаті призводить до зростання його курсу.

Навпаки, коли відсоткові ставки зменшуються для підтримки економічного зростання, інвестори можуть вибирати інвестування у інші країни, що призводить до зниження вартості американського долара.

Рис 1.1. Індекс долара США або (DXY) за 1967-2023 рр. [2]

У 2022 р. курс долара досяг історичного максимуму за останні 20 років у порівнянні з іншими світовими валютами, підтверджуючи його зростаючу

силу. Це може викликати світову економічну нестабільність або торговий дисбаланс. Проте, інвестори по всьому світу продовжують віддавати перевагу долару США і сподіваються, що й надалі валюта залишиться міцною. Впродовж 2022 р. долар підвищився на 14% порівняно з іншими світовими валютами. Долар зміцнюється як з економічних, так і з геополітичних міркувань. Для здолання інфляції, яка виникла через пандемію COVID-19 та конфлікт в Україні, центральний банк США активно підвищує процентні ставки та припиняє використовувати кількісне пом'якшення.

Рис 1.2. Індекс долара США (DXY) за останні 5 років.[2]

Індекс споживчих цін зріс на 6,6% порівняно з минулим роком, що є найвищим рівнем з 1982 р. У зв'язку з високою доходністю долара наразі, це спонукає інвесторів до продажу місцевої валюти та придбання його. Європейські країни, такі як Велика Британія, також підвищують відсоткову ставку, хоча не на такому швидкому рівні, як США. Одночасно, курс валюти країн ЄС, зокрема євро, страждає через близькість Європи до України, яка переживає війну. Крім того, євро піддається впливу російської енергетики і може втратити свої позиції через ризик подальшої кризи в Євросоні. У такій ситуації долар здається найбільш привабливим варіантом для інвестування.

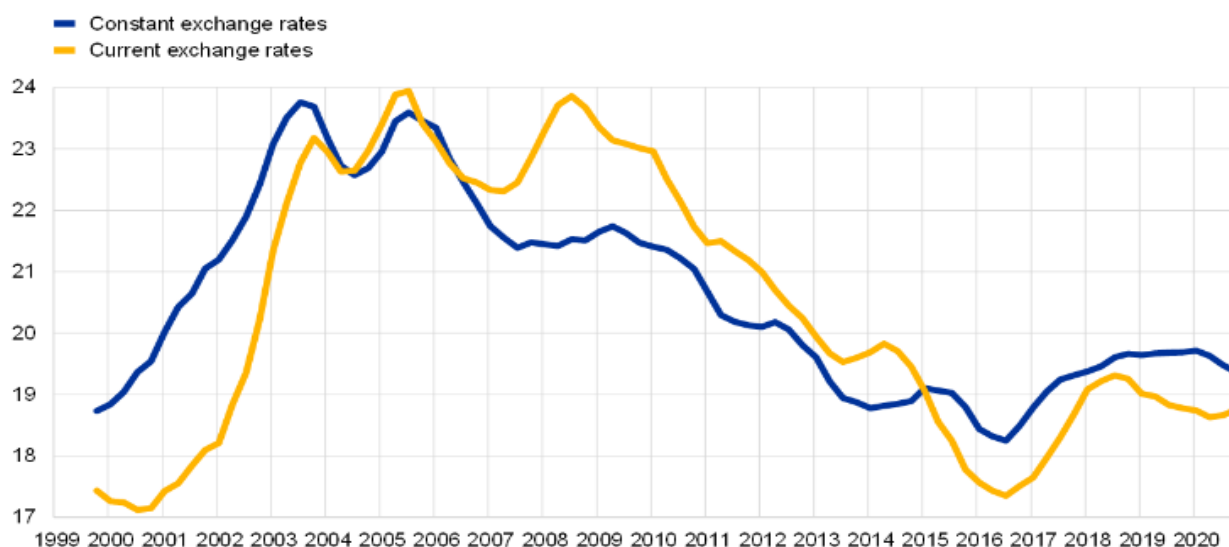
Згідно з рішенням Ради ЄС, в травні 1998 року разом з початком третього етапу творення ЄВЕС остаточно зафіксовано курси валют 11 держав і запроваджено нову спільну валюту євро (символ € або EUR), яка замінила ECU у співвідношенні 1:1. Проте введення нової валюти не відбулося миттєво у готівковий обіг. Лише 1 січня 2002 року євро почало виконувати всі грошові функції, оскільки саме з цієї дати увійшло в обіг у фізичній формі – монет і банкнотів.

У 2004 році частка євро в секторі перевищила 30%, а частка долара залишалася стабільною на рівні 40%. Євро відіграє важливу роль на ринку Форекс, беручи участь в середньому в 40-50% операцій (доларів - в близько 90% транзакцій завжди включають дві валюти). У сфері валютних резервів, долар завжди лідирує (приблизно дві третини світових валютних резервів), в той час як євро посідає друге місце з відносно меншою часткою – понад 20%. Міжнародна роль євро залишалася загалом стабільною у 2020 р. У цей період стався вибух пандемії KOVID (COVID-19), небачене скорочення глобальної економічної активності та унікальна підтримка глобальної політики. Загалом, однак, ці події не призвели до суттєвої зміни міжнародної ролі євро.[7]

Зведений індекс міжнародної ролі євро залишався загалом стабільним протягом періоду огляду на низькому рівні (рис. 1.3). З поправкою на вплив оцінки обмінного курсу індекс дещо знизився на 0,3 процентного пункту. За поточним обмінним курсом він в цілому залишився без змін. Частка євро за різними показниками використання міжнародної валюти була близькою до історичного мінімуму, в середньому близько 19%. Євро залишився незмінним як друга за значенням валюта в міжнародній валютній системі (рис. 1.4).

Composite index of the international role of the euro

(percentages; at current and Q4 2020 exchange rates; four-quarter moving averages)

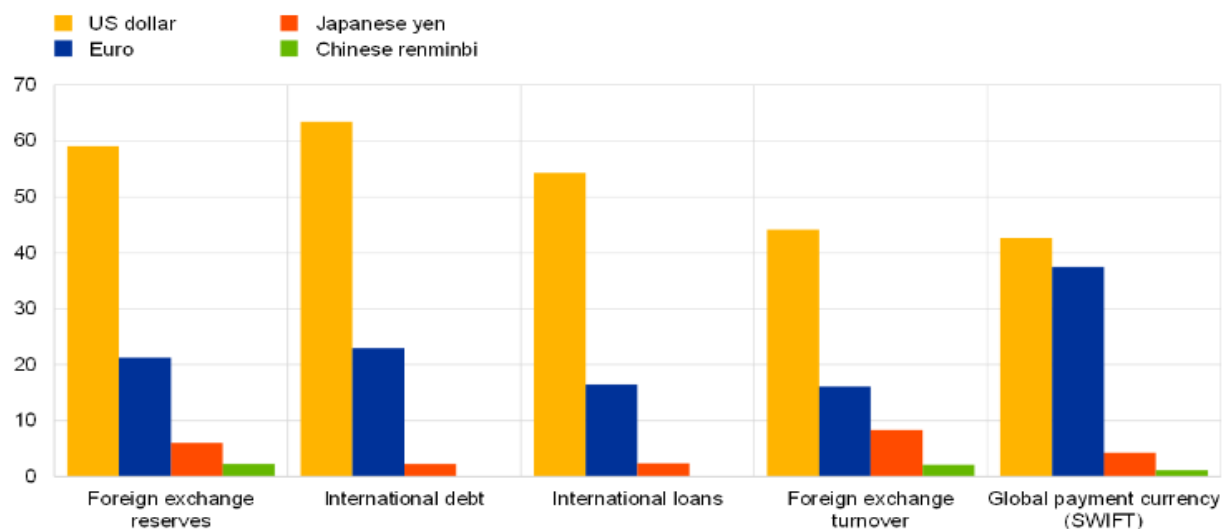

Рис. 1.3 Зведений індекс міжнародної ролі євро за (1999-2020 рр.) [7]

The euro remained the second most important currency in the international monetary system

Snapshot of the international monetary system

(percentages)

Рис 1.4 Євро як друга валюта в міжнародній валютній системі.[7]

Отже, в результаті дослідження походження та розвитку долара та євро як основних світових валют можна зробити кілька важливих висновків. По-перше, обидві валюти мають свої коріння в історичних подіях і економічних реформах своїх країн. Долар, який сформувався в результаті розвитку

американської економіки та закріпився як основна світова валюта після Другої світової війни, і євро, створений для зміцнення економічного об'єднання країн Європейського союзу. По-друге, обидва грошові знаки зазнали різного роду випробувань та трансформацій протягом історії, що спричинило їхню стабільність та довіру в міжнародній торгівлі. І нарешті, долар та євро залишаються важливими елементами глобальної фінансової системи, відображаючи вплив та потужність економік Сполучених Штатів Америки та Європейського союзу в сучасному світі. В цілому, розуміння походження та розвитку цих валют допомагає краще усвідомити їхню роль у сучасній глобальній економіці та міжнародній торгівлі.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ КОНКУРЕНЦІЇ МІЖ ДОЛАРОМ ТА ЄВРО В СВІТІ

У сучасному світі, де економічна ситуація нестабільна, а міжнародні відносини дуже розвинені, вибір ключових валют має велике значення для кожної країни. Виникає питання: в якій валюті зберігати золотовалютні резерви. Для учасників міжнародних валютних операцій актуальним є також питання вигідних операцій [8]. Сьогодні існує п'ять світових резервних валют: долар США, євро, японська єна, британський фунт і швейцарський франк. Усі вони є вільно конвертованими валютами [19].

На стабільність резервної валюти впливає кілька факторів: ВВП країни, індекс споживчих цін, обсяги імпорту та експорту. Стабільне зростання ВВП на 2-4% і невеликі відхилення інших показників забезпечують довіру до цих валют. Ці показники та їх динаміку з 2015 по 2022 рр. досліджували за допомогою кореляційно-регресійного аналізу і виявили, що найбільший вплив на курс долара США має розмір ВВП [5]. Високі коефіцієнти детермінації вказують на сильну міжфакторну залежність і помірність факторів результату.

Метод кореляційно-регресійного аналізу використовується для вивчення впливу ВВП країни (X_1), індексу споживчих цін (X_2), обсягу експорту (X_3), обсягу імпорту (X_4) та інших факторів на курс резервної валюти (Y) і обмінний курс юаня. Юань. Процес аналізу однаковий для кожної валюти, тому ми використовуємо долар США та євро як приклади (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

**Вихідні дані для проведення кореляційно-регресійного аналізу
за 2015-2022 рр. USD**

Рік	X1, ВВП млн. грн	X2, ІСЦ	X3, Експорт млн.грн	X4, Імпорт млн. грн	У, Валютний курс USD, грн.
2015	1979458	143,3	1044541	1084016	2400,1
2016	2383182	112,4	1174625	1323127	2555
2017	2982920	113,7	1430230	1618749	2660
2018	3558706	109,8	1608890	1914893	2720
2019	3974564	104,1	1636416	1947599	2420
2020	4194102	105	1637399	1681526	2816,9
2021	5459574	110	2224704	2286067	3087
2022	5191028	126,6	1840563	2712325	3656
СУМА	29723534	924,9	12597368	14568302	22315

*Джерело: авторські розрахунки.

Таким чином, рівняння оціночної площини набуває вигляду:

$$Y=815,9+0,0003X_1 +8,92X_2 -0,0007X_3 +0,0005X_4$$

Коефіцієнт множинної кореляції $R= 0,91$, що вказує що існує тісний зв'язок між факторів та результатом. Коефіцієнт детермінації, $R^2=0,83$, отже 83% зміни вихідної змінної визначаються впливом вхідних змінних (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Результати регресійної статистики

<i>Regression Statistics</i>	
Multiple R	0,913460
R Square	0,834409
Adjusted R Square	0,613622
Standard Error	257,884872
Observations	8,000000

*Джерело: авторські розрахунки.

Наступним кроком є порівняння отриманих даних (табл. 2.3) з табличним критерієм Фішера. , тобто між всіма вхідними змінними в цілому

та вихідною змінною існує лінійна залежність (дана лінійна модель є значущою).

Таблиця 2.3

Результати дисперсійного аналізу

	<i>df</i>	<i>Sums of Squares</i>	<i>Mean Squares</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>
Regression	4	1005347,68	251336,920	3,78	0,15172171
Residual	3	199513,82	66504,607		
Total	7	1204861,50			

*Джерело: авторські розрахунки.

Для оцінки статистичної значущості параметрів регресії використовуємо t-критерій Стюдента (табл. 2.4). $t_{\text{крит}}=2,57$, отже, для змінних X1 (ВВП, номінальний), X2 (ІСЦ, індекс споживчих цін) і X4 (імпорт) – $|t_{\text{факт}}| < t_{\text{крит}}$, тобто ці змінні не є статистично значущими для моделі. А для змінних X3 (експорт) – $|t_{\text{факт}}| > t_{\text{крит}}$ це показує, що існує лінійний зв'язок між цими змінними та вихідною змінною, тому вони є статистично значущими. Крім того, p-value значення має бути меншим за 0,05, що говорить нам про значимість. Я виділив значні зміни червоним.

Таблиця 2.4

Результати регресійного аналізу

	<i>Coefficients</i>	<i>Standard Error</i>	<i>t Stat</i>	<i>P-value</i>
Intercept	815,9595	1453,7055	0,561	0,613793365
X 1	0,0003	0,0004	0,737	0,514415264
X 2	8,9181	8,7598	1,018	0,383599194
X 3	-0,0007	0,0011	-0,603	0,048923415
X 4	0,0005	0,0005	0,936	0,418162088

*Джерело: авторські розрахунки.

Таблиця 2.5

**Вихідні дані для проведення кореляційно-регресійного аналізу
за 2015-2022 рр. EUR**

Рік	X1, ВВП млн. грн	X2, ІСЦ	X3, Експорт млн.грн	X4, Імпорт млн. грн	У, Валютний курс EUR, грн.
2015	1979458	143,3	1044541	1084016	2603,04
2016	2383182	112,4	1174625	1323127	2745
2017	2982920	113,7	1430230	1618749	3302
2018	3558706	109,8	1608890	1914893	3171,4
2019	3974564	104,1	1636416	1947599	2630
2020	4194102	105	1637399	1681526	3395
2021	5459574	110	2224704	2286067	3076,6
2022	5191028	126,6	1840563	2712325	3895,1
СУМА	29723534	924,9	12597368	14568302	24818,14

*Джерело: авторські розрахунки.

Таким чином, рівняння оціночної площини набуває вигляду:

$$Y = -1431,8 + 0,0005X_1 + 43,49X_2 - 0,00079X_3 - 0,00054X_4$$

Отримуємо, що коефіцієнт множинної кореляції $R = 0,82$, що вказує що існує тісний зв'язок факторів з результатом. Коефіцієнт детермінації, $R^2 = 0,67$, отже 67% зміни вихідної змінної визначаються впливом вхідних змінних (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Результати регресійної статистики

<i>Regression Statistics</i>	
Multiple R	0,82
R Square	0,67
Adjusted R Square	0,01
Standard Error	422,07
Observations	7,00

*Джерело: авторські розрахунки.

За табличним критерієм Фішера , виконуємо порівняння отриманих даних (табл.2.7), тобто між всіма вхідними змінними в цілому та вихідною змінною існує лінійна залежність (дана лінійна модель є значущою).

Таблиця 2.7

Результати дисперсійного аналізу

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>
Regression	4	718387,319	179596,83	1,008	0,553
Residual	2	356292,209	178146,10		
Total	6	1074679,529			

*Джерело: авторські розрахунки.

Отримуємо, що коефіцієнт кореляції R^2 коливається від 0,67 до 0,83, що вказує на тісний зв'язок факторів з результатом.

Отже, валютний курс відіграє ключову роль у здійсненні міжнародних розрахунків та порівнянні рівня економічного розвитку країн. На його формування впливають різноманітні фактори, такі як стан платіжного балансу, обсяг ВВП, інфляційний темп, експорт та імпорт, та ін. Кореляційно-регресійний аналіз конкуренції між доларом і євро надає важливі висновки щодо їхньої взаємодії та впливу на глобальну економіку. Результати аналізу вказують на тісний зв'язок між цими двома валютами, який визначається багатьма факторами, включаючи економічну стабільність, політичну ситуацію та рівень міжнародної торгівлі. Загалом, кореляційно-регресійний аналіз дозволяє краще розуміти взаємозв'язок між доларом і євро, а також прогнозувати їхнє подальше розвиток в глобальній економіці.

РОЗДІЛ 3

ВПЛИВ КОНКУРЕНЦІЇ ДОЛАРА-ЄВРО НА ГЛОБАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

У світі фінансів та економіки, конкуренція між долларом і євро стала епіцентром уваги, визначаючи рухи на глобальних фінансових ринках та впливаючи на економічну політику країн. Доллар США, історично відомий своєю стабільністю та глобальним прийняттям, є основною резервною валютою світу. Його позиція забезпечує Сполученим Штатам значний економічний та політичний вплив у світі. З іншого боку, євро, впроваджений у 1999 році, є офіційною валютою 19 країн Європейського союзу і представляє значний обсяг економіки та ринок споживання.

Конкуренція між цими двома валютами проявляється на різних рівнях. Наприклад, у сфері міжнародної торгівлі та інвестицій, обидва доллар і євро конкурують за роль головної валюти для транзакцій. Їхні позиції визначаються такими факторами, як стабільність економіки, рівень інфляції та економічна політика країни-емітента. Крім того, конкуренція відбувається і в контексті геополітичних відносин. США та країни Європейського союзу змагаються за вплив у світі, використовуючи свої валютні позиції як інструмент впливу.

2022 р. був надзвичайно турбулентним для євро. Аналітики назвали цей рік « найгіршим роком в історії євро ». Обмінний курс євро-доллар на початку року становив 1,137 долара, але в липні вперше за 20 років перевищив паритет, позначивши мінімум за 20 років. 27 вересня він досяг найнижчого рівня за рік (з початку року) у 0,960 доларів. Після підвищення політики ЄЦБ на 75 базисних пунктів 27 жовтня євро відновився вище паритету, і наприкінці року курс євро/доллар США досяг \$1,07 [10].

Рис 3.1. Спотовий обмінний курс долара США до євро за 2022 р.

У той час як економіки в усьому світі постраждали від уповільнення економіки через пандемію та кризу в Україні, наслідки цих подій цього року посилилися в Європі. Визначено три ключові чинники, що спричинили знецінення євро у 2022 р.:

1. Сильна залежність Європи від російських енергоносіїв і пов'язане з цим уповільнення економіки, спричинене вторгненням в Україну.
2. Збільшення розриву в монетарній політиці між Федеральним резервом (ФРС) і ЄЦБ.
3. Роль долара США як «надійної гавані» під час фінансової та політичної невизначеності.

Оскільки енергетична криза призвела до найнижчого рівня торгівлі в ЄС за всю історію, знецінення євро відносно долара стало неминучим наслідком вторгнення в Україну. Деякі економісти також стверджують, що вплив уповільнення економіки Китаю вдарив по Європі більше, ніж по США, що призвело до ослаблення євро. Даніель Лакаль стверджує, що уповільнення економіки в Китаї також чинить тиск на активне сальдо торгівлі єврозони, і, отже, євро більше не може підтримувати свою силу по відношенню до долара. У результаті після першого оголошення ФРС у червні 2021 р. про те, що воно може підвищити ставки, долар зріс приблизно на 20% щодо євро. Науковці

припустили, що на м'яку позицію ЄЦБ впливає високий рівень боргу деяких економік Єврозони.

Ще однією причиною ослаблення євро є уявлення про те, що долар США є надійним активом, особливо в часи кризи. Активи США, особливо казначейські облігації, зазвичай розглядаються як «надійна гавань». Тому інвестори вважають за краще тримати ці активи під час турбулентності та невизначеності. Зазвичай це призводить до зростання попиту на ці активи під час криз, що створює тиск на курс долара. Українська криза засвідчила подібну тенденцію, коли долар США зміцнювався протягом трьох сесій поспіль після російського вторгнення. Стверджують, що як емітент «домінуючої» світової валюти США більш ізольовані від зовнішнього впливу, а також можуть отримувати ренту на міжнародних ринках товарів і активів, отримуючи таким чином вигоду від свого глобального статусу.

Звичайна економічна теорія також диктує, що слабша валюта сприяє збільшенню експорту. Однак, підсумовуючи, серед економістів досі існують розбіжності щодо чутливості експорту до коливань обмінного курсу. Науковці стверджують, що поява глобальних ланцюжків вартості призвела до різкого зниження еластичності обсягів експорту промислової продукції до реального ефективного обмінного курсу.

Таким чином, втручання в іноземні валютного ринку з боку ЄЦБ може бути кроком «занадто далеко». З іншого боку, майже половина всіх міжнародних позик і міжнародних боргових цінних паперів деномінована в доларах США. Отже, долар США все ще є королем сьогодні, незважаючи на останні виклики. Крім того, що долар становить більшість світових резервів, він залишається валютою вибору для міжнародної торгівлі. Основні товари, такі як нафта, переважно купуються та продаються за долари США, і деякі великі економіки, включаючи Саудівську Аравію, все ще прив'язують свої валюти до долара.

Фактори, які сприяють домінуванню долара, включають його стабільну вартість, розмір економіки США та геополітичну силу Сполучених Штатів.

Крім того, жодна інша країна не має ринку для свого боргу, подібного до ринку Сполучених Штатів, який становить приблизно 22,5 трильйона доларів. «Корисніше думати про казначейські зобов'язання США як про провідний світовий резервний актив», — каже Бред В. Сетсер з CFR. «Важко конкурувати з доларом, якщо у вас немає ринку, аналогічного ринку казначейства» [15].

Загалом, конкуренція між доларом і євро відіграє важливу роль у формуванні глобальної економіки. Важливо зберігати баланс між цими двома валютами та розробляти ефективні стратегії для управління їхнім взаємодією з метою забезпечення стабільності та зростання світової економіки.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, долар США залишається домінуючою світовою валютою, з часткою близько 60% у світових валютних резервах. Євро є другою за поширеністю світовою валютою, з часткою близько 20% у світових валютних резервах. Єврозона має сильну економіку, і євро стає все більш популярним у міжнародній торгівлі та фінансах.

Конкуренція між доларом і євро є складним і динамічним процесом. На цю конкуренцію впливають множинні фактори, які постійно змінюються. Тому важко передбачити, який сценарій розвитку буде реалізований у майбутньому. Важливо відзначити, що конкуренція між доларом і євро не є нульовою сумою. Обидві валюти можуть співіснувати і процвітати в глобальній економіці. Зростання євро може бути позитивним явищем, яке може призвести до більш стійкої та збалансованої глобальної валютної системи.

При застосуванні кореляційних даних я виявила, що використання кореляційно-регресійного аналізу є ефективним для валютних курсів. Кореляційно-регресійний аналіз конкуренції між доларом та євро у глобальній економіці розкриває значущі взаємозв'язки та вплив цих двох основних світових валют на економічні процеси. Регресійний аналіз дозволяє прогнозувати та оцінювати можливі зміни вартості долара та євро на основі історичних даних та інших факторів, таких як ставки відсотка, інфляція та економічна активність.

Отже, сучасні резервні валюти сформувалися на основі світової валютної системи і отримали офіційне визнання під час розвитку Бреттон-Вудської валютної системи, коли золото втратило свою функцію як основного засобу розрахунків. Процес розвитку світової валютної системи пройшов через кілька етапів, кожен з яких займав значний історичний період. Основна відмінність між різними світовими валютними системами полягала,

насамперед, у визначенні, який актив вважався резервним (золото, долар, або інша валюта, що виконувала роль міжнародного платіжного засобу).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний валютний курс НБУ URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency>
2. Валютний індекс USD (DXY) URL: <https://index.minfin.com.ua/ua>
3. World Bank Group, “United States trade statistics: Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator”, World Integrated Trade. URL: <https://wits.worldbank.org/countryprofile/en/usa>.
4. Козюк В.В. Резервний статус валюти в глобальній економіці: проблема темпоральних конфліктів // Вісник Національного банку України. С. 30-36.
5. Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>.
6. The Dollar: The World’s Reserve Currency URL: <https://www.cfr.org/background/dollar-worlds-reserve-currency>.
7. The international role of the euro URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/ire/html/ecb.ire202306~d334007ede.en.html>
8. Бараз В.Р. Кореляційно-регресійний аналіз зв’язку показників з використанням програми Excel: навчальний посібник. 102 с.
9. Буторина О.В. Міжнародні валюти: інтеграція і конкуренція. 368 с.
10. Конкуренція світових валют URL: <https://konkurenciya-svitovykh-valyut>.
11. В чому секрет привабливості долара URL: <https://laba.ua/blog/3308-kak-vysokiy-kurs-dollar-mozhet-povliyat-na-mirovuyu-ekonomiku>
12. EUR/USD у реальному часі. URL: www.capital.com.
13. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: Особливості сучасних процесів фінансової глобалізації. С. 50-52.
14. Сучасна система плаваючого обмінного курсу URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/12/6/707405/>

15. Фактори, які сприяють домінуванню долара URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/alternativy-net-pochemu-dollar-ukreplyaetsya-i-eto-nadolgo/>
16. Вплив євро на перетворення національних валютних систем країн URL: www.epp.2eurostat.ec.europa.e.
17. Зростання курсу долара до історичного максимуму URL: <https://finance.i.ua/>
18. Береславська О. Курсоутворення гривні в контексті змін у світовій валютній системі / Вісник НБУ. № 3. С. 10-16.
19. Валюти світових резервів URL: <https://garant.money/statti/which-currencies-are-the-most-popular>.
20. Курси валют на міжнародному ринку Forex URL: <http://investfunds.ua/markets>.